

Eesti Muuseumiühingu arengukava 2015-2019

Arengukava on koostatud lähtudes Kultuuriministeeriumi strateegilisest arengukavast aastateks 2013-2016 ja Eesti Muuseumiühingu põhikirjast. Arengukava määratleb Eesti Muuseumiühingu (edaspidi: EMÜ) arengusuunad ja põhilised tegevused aastateks 2015-2019. Arengukava koostamine lähtub vajadusest tagada iseseisvana tegutseva ühenduse stabiilne areng ja strateegiline juhtimine muutavas sotsiaalmajanduslikus keskkonnas.

EMÜ seab endale eesmärgid ja planeerib arengut sissepoole (st liikmetele) ja väljapoole (st üldsusele) suunatud tegevusteks. EMÜ tunneb endal kohustust seista muuseumitöötajate erialase arengu ja Eesti muuseumide jätkusuutlikkuse ja positiivse maine eest.

Arengukava annab hetkeolukorra analüüsi, püstitab strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks kavandatud meetmed.

Dokument määratleb arengusuunad aastateks 2015-2019, et lähtuda nendest ühingu tegevuse organiseerimisel.

1. Missioon

Eesti Muuseumiühingu missioon on muuseumitöötaja ametiala väärtustamise, arendamise ja hoidmise kaudu aidata kaasa eesti rahvuskultuuri säilimisele ja muuseumide jätkusuutlikule arengule.

2. Visioon

Eesti Muuseumiühing on valdkonna arengu suunaja, info talletaja ja vahendaja. Ühing on usaldusväärne koostööpartner riigile, kodanikuühendustele ja erasektorile, pakub ja vahendab erialast väljaõpet ning osaleb ühiskondlikus debatis muuseumitöötajate ja muuseumide huvisid silmas pidades.

3. Hetkeolukorra analüüs

- Eestis on 288 muuseumit, EMÜ-sse kuulub 396 liiget.
- EMÜ annab välja ajakirja "Muuseum" (alates 1995. aastast), korraldab kevadel õppereisi väljaspool Eestit, korraldab üle-eestilist Muuseumiööd, muuseumitöötajate kevadpäevi (koos üldkoosolekuga), Eesti muuseumide festivali Narvas (aastast 1991), annab välja muuseumimeene auhinda EMMA, näituste auhindu ja valib aasta Muuseumisõbra, tutvustab Eesti muuseumi Mardilaadal jt festivalidel/ üritustel.
- EMÜ on esindatud Muuseuminõukogus ja selle erinevates komisjonides, Kultuurkapitalis, Kultuuri kutsenõukogus, korraldab koostöös ERMi omakultuuride osakonnaga (ja teiste partneritega) koolitusi. Rahvusvahelisel tasandil NEMO-s (Network of European Museum Organisations); liikmete kaudu rahvusvahelistes ühendustes (EMF, ICOMi alakomiteed).

- Ühing annab välja uudiskirja, haldab muuseumilisti (korraldab jooksvat muuseumidevahelist infovahetust) ja Eesti Muuseumide Infokeskuse veebilehte.

Tugevused:

- Järjepidevus
- Mitmekülgne ja professionaalne liikmeskond (sh palju noori liikmeid)
- Toimiv regulaarne erialane infovahetus
- Üle-eestiline esindatus
- Esindatud erinevad haldusalad/omandivormid (riigi-, KOV, eramuuseumid)
- Pikaajaline regulaarne erialane väljaanne (ajakiri „Muuseum“)
- Narva festivali maine ja kestvus
- Head kontaktid teiste riikide muuseumitöötajatega
- Muuseumide paranenud maine

Nõrkused:

- Rahastamise ebakindlus.
- Vabatahtlik töö toob kaasa killustatuse.
- Puudub palgaline töötaja ühingu organisatoorse töö tegemiseks.
- Muuseumitöötaja madal palk ei võimalda liikmetel ühingu tegevuses osaleda.
- Liiga suur juhatus (11 liiget) – keeruline töökorraldus.
- Valdkonna tutvustamise ja välissuhtluse võimekus on ebaühtlane.
- Ajakiri ei jõua piisavalt laia lugejaskonnani.

Võimalused:

- Kodanikuühiskonna tugevnemine – hääl kuuldamam, vabatahtlike kaasamine.
- Rahvusvahelise koostöö arendamine.
- Tehnoloogia areng võimaldab info kaasaegsemat vahendamist.
- Muuseumide maine jätkuv paranemine.

Ohud:

- Muutused riigi kultuuripoliitika prioriteetides.
- Ainult vabatahtlikkuse alusel jätkuv töö EMÜ juhtimises.
- Vähesed võimalused kultuuripoliitikas kaasaraäkimisel.

Väärtused:

- Professionaalsus

- Arenguvõime
- Avatus
- Traditsioonid
- Koostöö
- Pühendunud töötajad

4. Strateegilised eesmärgid

Eesmärk 1: EMÜ juhtimine on eesmärgipärane, tõhus ja oma liikmete vajadusi arvestav. EMÜ teeb aktiivset koostööd teiste mäluastustega Eestis ning (Põhja-)Euroopas.

Selle saavutamiseks:

- Töö efektiivsemaks juhtimiseks alustab tegevust 7-liikmeline juhatus alates 20.05.2015
- EMÜ tegevuste ja jooksvate ülesannete täitmiseks on vajalik palgalise töötaja ametikoha loomine (0,5 kohta) alates 1.09. 2015.
- Jooksva töö tõhusam korraldamine (koosolekute regulaarsus, parem sisekommunikatsioon). Vastavad otsused tehtud 30.09.2015.
- Aktiivsem koostöö teiste mäluastustega ning erialaste koostöövõrgustikega Eestis ja Põhja-Euroopas nii tegevuste koordineerimise kui ühisürituste korraldamise eesmärgil. Konkreetsem tegevuskava töötakse välja 2015. aasta lõpuks.
- Jätkub osalemine rahvusvahelistes erialaorganisatsioonides ja -võrgustikes (NEMO, ICOM).
- Lähimate partneritega koostöölepingute sõlmimine. Koostööleping on sõlmitud Eesti Konservatorite Ühinguga. Tegevuskava töötakse välja 2015. aasta lõpuks.

Eesmärk 2: Tõusnud on muuseumispetsiifilist kultuurikajastust võimaldavate kanalite hulk ja kvaliteet erinevates meediakanalites. EMÜ-l on uus interaktiivne kodulehekülj ning sellega seotud kaasaegsed veebirakendused.

Selle saavutamiseks:

- EMÜ taotleb Eesti muuseumide suuremat nähtavust avalikus ja meediaruumis, kultuuri-, haridus- ja teadusrubriikides (Sirp, ERR kultuuriportaal). Selleks teeme koostööd muuseumide ning erinevate meediaväljaannetega ning koostame sellekohase tegevuskava 2015. aasta lõpuks.
- Aktiivsem meediatöö ühingu tegevuste kajastamisel (sh auliikmete, muuseumisõprade tutvustamine)
- Uue Eesti muuseumide tegevusi hõlmava interaktiivse veebikeskkonna loomine 2017. aastaks. Uue kodulehekülje struktuuri ja rahataotluse koostamine 1.02.2016

- Uute tehnikate kaasamine muuseumide tutvustamisel (äpid jm) koostöös mitmesuguste partneritega (Regio jt).

Eesmärk 3: EMÜ seisab muuseumitöötaja kutseala väärtustamise ja arendamise eest.

Selle saavutamiseks:

- Muuseumitöötajate huvide eest seismine (palk, töökeskkond, soodustused jm) erialaorganisatsioonides esindatuse (Muuseuminõukogu), koostöölepingute ning avaliku ühiskondliku debati kaudu.
- Alates 2016 uute tunnustusvõimaluste algatamine, et väärtustada muuseumitöötajaid
- EMÜ aitab kaasa muuseumitöötajate kutsestandardite väljatöötamisele ja rakendamisele
- EMÜ annab koostöös partneritega välja metoodilisi museoloogia-alaseid trükiseid ning veebi-väljaandeid (2017 koguhoidja käsiraamat) EMÜ korraldab perioodiliselt koostöös partneritega erialaseid koolitusi muuseumitöö erinevates valdkondades
- EMÜ liikmetele korraldatakse perioodiliselt ühisüritusi (nt kevadised ekskursioonid, ettekandepäevad jms).

Eesmärk 4: Ajakiri “Muuseum” on populaarne ajakiri, mis kajastab nii üldisemaid museoloogilisi küsimusi kui ka Eesti-spetsiifilisi teemasid ning on mõeldud a) muuseumitöötajatele b) laiemale kultuuriavalikkusele.

Selle saavutamiseks:

- Tehakse ajakirjale analüüs ning arutatakse läbi võimalikud arengustrateegiad 2015. aasta lõpuks
- Ajakirja viimine laiemale lugejaskonnani lähtudes uutest arengustrateegiatest ning koostöös ajakirjanduse levitajatega
- Ajakirja ilmumine koostöös SA Kultuurilehe väljaandena

Eesmärk 5: EMÜ vahendab aktiivsemalt kaasaegset rahvusvahelist museoloogia-alast mõtet ning arenguid.

Selle saavutamiseks:

- EMÜ korraldab iga-aastast Narva festivali, mis on pühendatud ühele olulisele teemale kaasaegses museoloogias
- EMÜ annab koostöös partneritega välja metoodilisi museoloogia-alaseid trükiseid ning veebi-väljaandeid
- Uusi teooriaid ning ideid edastatakse perioodiliselt ajakirja “Muuseum” kaudu
- EMÜ panustab igal suvel toimuva Balti museoloogiakooli korraldamisele

- EMÜ korraldab igal aastal kevadise õppereisi välisriiki tutvumaks sealsete muuseumidega.

Eesmärk 6: EMÜ korraldab iga-aastast Muuseumiööd ning aitab kaasa muuseumide igakülgsel tutvustamisele läbi erinevate ürituste ja trükiste.

- EMÜ korraldab igal kevadel eesti suurima muuseumiürituse Muuseumiöö
- Vähemalt kaks korda aastas osalemine messidel ja festivalidel (nt Mardilaat Helsingis ja Tallinnas)
- EMÜ annab 2018 välja uue muuseumide teatmiku nii trüki- kui elektroonses vormis (seotud mh ka uue veebilehega)
- EMÜ annab 2018 välja uue muuseumide kaardi nii trüki- kui elektroonses vormis (seotud mh ka uue veebilehega)

Lisa 1

Püstitatud eesmärkide saavutamise alus on efektiivselt töötav juhatus. Kuna juhatus töötab vabatahtlikkuse alusel palgatöö kõrvalt, on töö sujuvaks korralduseks hädavajalik palgaline töötaja, kelle kanda jäävad jooksvad ülesanded (liikmete andmebaasi korrashoid, paberitöö seoses taotluste ja aruannetega). Sellisel moel on juhatusel rohkem energiat panustada senisest aktiivsemale valdkondlikule suhtlusele, EMÜ huvide esindamisele ning seatud eesmärkide saavutamisele. Osalemine erinevates võrgustikes tugevdab EMÜ mainet ning võimaldab EMÜ-l rohkem mõjutada valdkondlikke arenguid. Muuseumide ja muuseumitöötajate maine tugevdamine kultuurivaldkonnas võimaldab sidusamat koostööd ka meediaga ning muuseumidele suurema meediapinna/tähelepanu saavutamist.

Kutseala väärtustamiseks ja arendamiseks tuleb tihendada koostööd teiste sarnaste kutseühingutega (konservaatorite ühinguga on sõlmitud koostööleping, kuid sõlmida lepingud ka raamatukogutöötajate ühingu jt.), uuendada kutsestandardit ning olla aktiivses ning toimivas suhtluses EMÜ liikmeskonnaga.